

Beschouwingen bij de kadernota 2021 – 2024 Gemeente Moerdijk

Voorzitter,

Schreef ik vorig jaar al dat de vette jaren voorbij waren en dat we ons voor moeten bereiden op wat mindere jaren, is helaas uitgekomen. De voorliggende kadernota geeft dan ook een grote schok te zien. In november 2019 ging de meerderheid van de Raad akkoord met de begroting 2020 en de meerjaren raming 2021 tot 2023. Uit de stukken toen bleek dat voorzien was dat 2021 een **structureel** tekort zou opleveren van een kleine miljoen euro. Kijken we een half jaar later naar de kadernota dan loopt dit begrotingstekort voor 2021 op naar bijna 4,5 miljoen euro structureel en de jaren erna nog verder, zelfs voorzichtig geschat op ruim 8 miljoen euro.

Het is dus nu tijd om te gaan ingrijpen en voor wat de ChristenUnie betreft zullen er minder populaire maatregelen moeten worden genomen. Als er niet voldoende geld is dan zullen en moeten de ambities en investeringen tegen het licht gehouden worden. In eerdere overleggen is afgesproken dat het college samen met de Raad zou optrekken om te komen tot een acceptabele sluitende begroting. Helaas, dit zal pas kunnen bij de begrotingsbehandeling omdat de uitgangspunten in de kadernota zo goed als vast liggen. Wel is er begin september 2020 nog een update vanuit het college. Dan rest ons niets anders om onze uitgangspunten verkort mee te geven aan het college die dan hopelijk verwerkt zullen worden in de komende begroting 2021.

Allereerst zullen de eerder genomen besluiten tegen het licht moeten worden gehouden en daar waar mogelijk worden bijgesteld en wat ons betreft eventueel worden uitgesmeerd over meerdere jaren.

In de voorliggende kadernota worden een aantal personele uitbreidingen voorgesteld. Ook in 2019 zijn er 7 Fte bijgekomen en voor 2020 voorziet het college een noodzakelijke uitbreiding van nog een behoorlijk aantal Fte's. Voorzitter gezien de opgave waarvoor we staan is wat de ChristenUnie betreft uitbreiding van het aantal Fte op dit moment niet aan de orde. Als er gesneden moet worden in de ambities dan heeft dat ook gevolgen voor de organisatie en kan er wellicht intern geschoven worden met functies.

Door de dreigende negatieve financiële positie blijft voor de ChristenUnie overeind staan dat de inwoners hiervan niet de dupe mogen worden. Verhogen en/of extra verhogen van de OZB en de afvalstoffenheffing met meer dan wat in het verleden is afgesproken is voor ons niet bespreekbaar tenzij....

Het budget voor het opstellen van de omgevingsvisie kan wat ons betreft doorgeschoven worden naar 2022 en 2023. We zullen in 2024 hiermee klaar moeten zijn zoals het er nu naar uit ziet. Misschien zal de nieuwe omgevingswet opnieuw worden uitgesteld als gevolg van het coronavirus. We weten het niet maar opschuiven is zeker een optie.

Vorige week heeft de Raad het aangepaste beheerplan civiele werken vastgesteld voor 2020. Uit de kadernota blijkt dat er komende jaren nog heel veel meer geld nodig is. Ik verwijs ook nogmaals naar de vragen en antwoorden die onze fractie hierover heeft gesteld. Vooralsnog kan het college in de 2^e helft van 2020 en 2021 aan de slag. Wat ons betreft zal er eerst een compleet plan moeten zijn voor de civiele, niet-civiele werken en het wegenbeheerplan alvorens we nog meer gelden beschikbaar gaan stellen. Ook uitbreiding van het aantal FTE is wat ons betreft niet aan de orde en er zal binnen de bestaande organisatie gezocht moeten worden. De passage over de vlonders in Klundert deed mij de wenkbrauwen fronsen. Dit is al een vele jaren bekend staand probleem en nu moet herstel 350K kosten, belachelijk voor woorden gewoon.

Ook met verbazing lezen wij dat in de periode 2020 tot en met 2022 de vastgoed portefeuille doorgelicht gaat worden. Hoezo nu pas? Is er nooit een plan geweest dan? De ChristenUnie houdt haar hart vast over de kosten. Het onderhoud van de stenen poppen moet zeker doorgaan, het is het visite kaartje van de entree van de kern Klundert. Jammer dat er ook hier geen onderhoudsplan voor lag. Nu krijgen we de kosten ineens op ons bordje.

De plannen voor scholen etc. waarover gesproken wordt zullen wat de ChristenUnie betreft kritisch tegen het licht moeten worden gehouden en wat ons betreft worden uitgesmeerd over meerdere jaren en dan verder dan 2024.

Het sociale domein blijft een grote zorg, niet alleen voor onze gemeente maar voor alle gemeente in Nederland. Nadat in 2015 het Rijk vele zaken heeft overgedaan aan de Gemeenten, blijkt nu dat de gelden die hiervoor benodigd zijn volstrekt ontoereikend zijn. Een krachtig signaal is inmiddels uitgegaan en wij verwachten dat het Rijk met meer middelen over de brug gaat komen. Als gemeente moeten we toch onze taak kunnen blijven uitvoeren? Het wordt zo wel uiterst moeilijk. Men name de Jeugdzorg en WMO geven grote tekorten te zien wat ten koste gaat van andere gemeentelijke zaken. Ik spreek nog niet over de gevolgen van de corona crisis omdat niet bekend is hoe dit voor de Gemeenten, dus ook onze gemeente, zullen uitpakken.

Positief is dat er kritisch gekeken wordt naar de samenwerkingsverbanden. Uit de berichtgeving uit de krant merkte de Gemeente Etten Leur op dat er 41 miljoen aan reserves zijn de diverse gemeenschappelijke regelingen.

Ik begrijp dat we niet zonder deze samenwerkingsverbanden kunnen maar als ik de historie na sla dan was de totale begroting in 2018 ca 8,8 miljoen en voor 2021 10,4 miljoen voorlopig. Een behoorlijke stijging en het overzicht zit bij de stukken van de vergadering van 18 juni jl.

Tot slot voorzitter nog wat andere opmerkingen. In de Jaarrekening 2019 heeft het college besloten om 4,6 miljoen toe te voegen aan de diverse reserves terwijl in de destijds goedgekeurde begroting 2020 een lager bedrag was opgenomen. Hier is misschien nog wat ruimte te vinden.

Uit de berekening op blz. 59 van de vrije reserve blijkt dat we nog maar 1,7 miljoen euro over hebben om vrij te besteden. Wat ons betreft zou de ratio van het weerstandsvermogen naar lager dan 1 zodat we meer ruimte krijgen voor incidentele uitgaven. Ik beseft dat er risico's zijn maar of de berekening die hier aan ter grondslag ligt bestaat ook uit aannames. Uiteraard moet hierbij het resultaat van 2019 nog worden geteld maar dan nog is het een beperkt bedrag. Zeker gezien de historie.

Voorzitter, ik rond af. U begrijpt dat ook wij geen pasklare oplossing hebben voor het dreigende tekort. We hebben getracht mee te denken en hopen begin september 2020 meer informatie te krijgen over de laatste ontwikkelingen. Wij wensen het college en de ambtelijke organisatie veel wijsheid toe de komende maanden.

Fractie ChristenUnie
Bert Schreuders, voorzitter.